



**BOSNA I HERCEGOVINA  
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE  
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH  
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail:  
urrevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

**IZVJEŠTAJ  
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA  
FEDERALNOG ZAVODA ZA MIROVINSKO I INVALIDSKO  
OSIGURANJE  
FEDERALNOG ZAVODA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO  
OSIGURANJE**

**MOSTAR**

**Broj:05-01/13**

Sarajevo, maj 2013. godine

**MENADŽMENTU  
FEDERALNOG ZAVODA ZA MIROVINSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE MOSTAR  
FEDERALNOG ZAVODA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE MOSTAR**

**NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE**

*Osnova za reviziju*

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje** za 2012. godinu (bilansa stanja na dan 31. decembar 2012. godine i odgovarajućeg računa prihoda i rashoda, izvještaja o izvršenju finansijskog plana za godinu koja se završava na taj dan) i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

*Odgovornost rukovodstva*

Rukovodstvo Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa posebnim propisima u Federaciji o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru. Ova odgovornost obuhvata i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je takođe odgovorno za usklađenost poslovanja Federalnog zavoda za penzijsko i invalidsko osiguranje sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa koji određuju iznose i objelodanjivanje u finansijskim izvještajima.

*Odgovornost revizora*

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i relevantnim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Naša odgovornost je takođe da izvršimo procjenu da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim propisima, da li se sredstva koriste za utvrđene namjene, te da se izvrši ocjena finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema interne kontrole.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o usklađenosti poslovanja i o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na revizorskom prosuđivanju, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

*Osnova za izražavanja mišljenja:*

- 1. U finansijskim izvještajima za 2012. godinu iskazan je višak rashoda nad prihodima u iznosu od 47.375.299 KM. Iskazani višak rashoda nad prihodima je nastao iz razloga što za isplatu penzija po mjesečnom koeficijentu od 1,73 nisu bila osigurana sredstva, kako na mjesečnom tako i na godišnjem nivou, a što je bila obaveza u skladu sa članom 51. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju. Također rezultat navedenog je što nije bilo osigurano adekvatno praćenje realizacije i usklađivanja Finansijskog plana za 2012. godinu u dijelu da povećanje ili smanjenje prihoda istovremeno prati povećanje ili smanjenje rashoda koji se finansiraju iz istih. Iskazani višak rashoda nad prihodima sa**

nepokrivenim viškom rashoda nad prihodima iz predhodne godine čini akumulirani višak rashoda nad prihodima u iznosu od 48.808.950 KM (Tačka 4.3. Izvještaja).

2. U skladu sa Zakona o budžetima u FBiH nije sačinjavan Dokument okvirnog budžeta (DOB) zajedno sa srednjoročnim okvirom rashoda (SOR) za tri godine za period 2012-2014. godina kao ni za period 2013.-2015. godina (Tačka 4.3. Izvještaja)
3. U finansijskim izvještajima nisu iskazani rashodi po osnovu ispostavljenih faktura Hotela „ERO“ d.o.o. Mostar za pružanje usluga održavanja prostora koji koriste federalna ministarstva, kao ni prihodi po osnovu ispostavljenih faktura za zakup ovog prostora izdat federalnim ministarstvima. Na ovaj način manje su iskazani prihodi Federalnog zavoda za 366.956 KM i rashodi za 322.922 KM, što nije u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH (Tačka 4.4. Izvještaja),
4. Ne može se potvrditi opravdanost izvršenog usaglašavanja potraživanja za isplatu penzija pod povoljnijim uvjetima na dan 31.12.2012. godine sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike, obzirom da su u Glavnoj knjizi Federalnog zavoda iskazana potraživanja u iznosu od 188.290.857 KM, a u Izvodu otvorenih stavki (IOS obrascu) 176.421.554 KM (Tačka 4.8.2. Izvještaja).

#### *Mišljenje sa rezervom*

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji **Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje**, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2012. godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidskog osiguranja u toku 2012. godine, osim za napomene navedene u tačkama **1., 2., 3. i 4.** u prethodnom pasusu, bilo je u svim materijalno značajnim aspektima usklađeno sa važećom zakonskom regulativom.

**Bez dalje kvalifikacije našeg mišljenja, skrećemo pažnju na sljedeće:**

- U skladu sa članom 51. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju, usklađivanje penzija vrši se mjesečno po potrebi a na osnovu sredstava dodijeljenih za isplatu penzija. Ukoliko raspoloživa sredstva za ove namjene nisu jednaka troškovima (administrativni troškovi i penzije u iznosu utvrđenom u skladu sa Zakonom za mjesec za koji se vrši isplata penzija), obaveza je da se izvrši ponovni obračun penzija tako što se iznos penzija za taj mjesec množi sa koeficijentom koji se dobije na bazi kriterija utvrđenih navedenim Zakonom, uvažavajući iznos raspoloživih sredstava za taj mjesec. Izvršenom revizijom nije se moglo potvrditi da su uplaćena sredstva doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje tekućeg mjeseca, za koji se vrši isplata penzija, bila dovoljna za isplatu penzija, zbog čega je Federalni zavod, nedostajući iznos sredstava obezbjeđivao iz sredstava narednog mjeseca. Na osnovu navedenog nismo mogli potvrditi da se tokom 2012. godine dosljedno postupalo u skladu sa članom 51. navedenog Zakona, što je jednim dijelom i uticalo na finansijski rezultat za 2012. godinu. Nedosljedna primjena navedenog člana može imati, u narednom periodu, značajnog uticaja na finansijski rezultat Federalnog zavoda, obezbjeđenje likvidnosti i redovnu isplatu penzija.

Sarajevo: 10.04.2013. godine

Zamjenik generalnog revizora  
Branko Kolobarić, dipl. oec

Generalni revizor  
Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl.oec.



**S A D R Ž A J**

<b>1. UVOD</b> .....	<b>1</b>
<b>2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE</b> .....	<b>1</b>
<b>3. REZIME</b> .....	<b>2</b>
<b>4. NALAZI I PREPORUKE</b> .....	<b>3</b>
4.1 Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja.....	3
4.2 Sistem internih kontrola i interna revizija .....	4
4.3 Finansijski plan za 2012. godinu .....	5
4.4 Prihodi Federalnog zavoda .....	7
4.5 Tekući rashodi .....	9
4.5.1 Rashodi Stručne službe .....	9
4.6 Tekući transferi.....	11
4.6.1 Rashodi penzija-penzije po Zakonu o PIO .....	11
4.6.2 Rashodi penzija - penzije pod povoljnijim uslovima koje se finansiraju iz Budžeta FBiH .....	13
4.7 Kapitalni izdaci.....	15
4.8 Imovina .....	16
4.8.1 Popis imovine .....	16
4.9 IT sistem .....	17
<b>5. KOMENTAR</b> .....	<b>18</b>
<b>PRILOG BR. 1</b> .....	<b>1</b>
<b>PRILOG BR. 2</b> .....	<b>2</b>

**IZVJEŠTAJ**  
**O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA**  
**FEDERALNOG ZAVODA ZA MIROVINSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE MOSTAR**  
**FEDERALNOG ZAVODA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE MOSTAR**  
**za 2012. godinu**

## **1. UVOD**

**Federalni zavod za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar** (u daljem tekstu: Federalni zavod) je javna ustanova, izvanbudžetski fond formiran Zakonom o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine 2001. godine, reorganizacijom zatečenih nosilaca osiguranja: Društvenog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Bosne i Hercegovine (DF PIO BiH) i Zavoda mirovinskog i invalidskog osiguranja Mostar (Zavod MIO - Mostar). Osnovna djelatnost Federalnog zavoda je utvrđena Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju (Zakonom o PIO), Zakonom o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja FBiH i Statutom Federalnog zavoda, a odnosi se na: osiguranje zakonitosti u ostvarivanju prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, odlučivanje u prvom i drugom stepenu upravnog postupka u ostvarivanju prava i obaveza iz penzijskog i invalidskog osiguranja, osiguranje provođenja penzijskog i invalidskog osiguranja primjenom međunarodnih ugovora u socijalnom osiguranju, vođenje odgovarajuće evidencije o osiguranicima i korisnicima prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja, vođenje informacionog sistema koji osigurava obavljanje djelatnosti Federalnog zavoda, isplata penzija, prikupljanje sredstava za penzijsko i invalidsko osiguranje iz drugih izvora, te donošenje općih akata za provođenje penzijskog i invalidskog osiguranja.

Federalnim zavodom upravlja Upravni odbor kojeg je imenovala Vlada FBiH, Rješenjem br.398/12 od 28.03.2012. godine na period od dvije godine. Upravni odbor se sastoji od 11 članova, od kojih se 10 članova imenuje na prijedlog vlada kantona, a jednog člana imenuje Udruženje penzionera FBiH. Prerđstavnik Udruženja penzionera FBiH nije još uvijek imenovan.

Nadzor nad radom Federalnog zavoda obavlja Nadzorni odbor, kojeg čine tri člana, a imenuje ga Vlada FBiH na period od dvije godine. Nadzorni odbor imenovan je 10.08.2010. godine. Dana 10.08.2012. godine istekao je mandat Nadzornom odboru. Iako su pokrenute aktivnosti u cilju imenovanja istog, do momenta obavljanja revizije, Nadzorni odbor nije imenovan.

Prema Pravilniku o sistematizaciji radnih mjesta u Federalnom zavodu sistematizovano je 837 radnih mjesta, a zaposleno na dan 31.12.2012. godine 827 od čega 40 pripravnika.

Saglasno Zakonu o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja i Statutu Federalnog zavoda, sjedište Federalnog zavoda je u Mostaru, ulica Dubrovačka b.b.

## **2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE**

Predmet revizije su finansijski izvještaji Federalnog zavoda za 2012. godinu, pravilnost i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Federalnog zavoda na dan 31.12.2012. godine, izvršenje Finansijskog plana za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u decembru 2012. godine, martu i aprilu 2013. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

### 3. REZIME

Izvršenom revizijom poslovanja Federalnog zavoda za 2012. godinu konstatovali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

*U saradnji sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike, potrebno je poduzeti aktivnosti, na imenovanju Nadzornog odbora Federalnog zavoda,*

*Osigurati dosljednu primjenu člana 9. i 24. Zakona o budžetima u FBiH, kao i člana 6., 9. i 10. Pravilnika o postupku i načinu donošenja finansijskog plana i godišnjeg obračuna Federalnog zavoda u dijelu trogodišnjeg planiranja i izrade i donošenja Dokumenta okvirnog budžeta (DOB-a), osigurati dosljednu primjenu člana 18. i 19. Zakona o budžetima u FBiH u dijelu donošenja Finansijskog plana Federalnog zavoda, te poduzeti aktivnosti da se kontinuirano tokom fiskalne godine prati realizacija finansijskog plana i vrši usklađivanje Finansijskog plana posebno u dijelu da povećanje ili smanjenje prihoda istovremeno prati povećanje ili smanjenje rashoda koji se finansiraju iz tih prihoda,*

*U cilju dostavljanja periodičnih i godišnjih finansijskih izvještaja relevantnim institucijama, u skladu sa zakonskim propisanim rokovima, osigurati da se sjednice Upravnog odbora održavaju blagovremeno,*

*Potrebno je da se sva sredstva uplaćena na depozitne račune kod poslovnih banaka u potpunosti prenesu na transakcije račune Federalnog zavoda u rokovima utvrđenim ugovorom sa istim,*

*U saradnji sa Poreznom upravom poduzeti aktivnosti na naplati potraživanja od doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje po osnovu zaključenih sporazuma, u skladu sa Zakonom o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje,*

*Osigurati dosljednu primjenu člana 51. Zakona o PIO kod utvrđivanja isplatnog koeficijenta za obračun i isplatu penzija po Zakonu o PIO. Takođe je potrebno da se propišu procedure za primjenu člana 51. Zakona o PIO,*

*U saradnji sa Poreznom upravom poduzeti aktivnosti na usklađivanju podataka o uplaćenim doprinosima kako bi se pristupilo izradi konačnih rješenja o penzionisanju kojim bi se zamijenila privremena rješenja,*

*U saradnji sa resornim ministarstvom, potrebno je poduzeti aktivnosti, da se od strane Parlamenta FBiH obezbijedi autentično mišljenje člana 126. Zakona o PIO, a u cilju dosljedne primjene zakonskih i drugih propisa vezano za način finansiranja penzija ostvarenih pod povoljnijim uslovima,*

*Potrebno je u saradnji sa resornim ministarstvom, nastaviti aktivnosti u cilju otklanjanja svih nejasnoća u primjeni člana 31a i 31b, kako bi se otpočelo sa primjenom Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica u potpunosti,*

*Godišnjim programom i planom interne revizije jasno definisati područja rada interne revizije na bazi prethodno izvršene procjene rizika, te planirati reviziju u svim kantonalnim administrativnim službama, u cilju sveobuhvatnog i efikasnog nadzora i unapređenja poslovanja cjelokupnog Federalnog zavoda. Takođe je potrebno da se na bazi Programa i plana interne revizije sačini operativni plan sa jasno definisanim procesima revizije, rokovima izvršenja istih kao i brojem angažovanih internih revizora na obavljanju iste,*

*Uskladiti Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH,*

*Potrebno je da se kapitalna ulaganja u toku fiskalne godine vrše u skladu sa odobrenim Planom kapitalnih nabavki koji je sastavni dio finansijskim planom Federalnog zavoda,*

*Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje zakupa poslovnog prostora u hotelu „ERO“ u Mostaru, kako bi prihodi i rashodi bili pravilno iskazani u knjigovodstvenoj evidenciji Federalnog zavoda u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH,*

*Potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi se regulisala prava korištenja objekta Hotel „ERO“ koji je u vlasništvu Federalnog zavoda, od strane preduzeća Hotel „ERO“ d.o.o. Mostar,*

*Potrebno je da se ugovorom koji se zaključuje sa ERC ZIP-om jasno utvrdi vrsta usluge, rok izvršenja usluge, iznos usluge, kao i da se osigura kontinuirano praćenje realizacije istih,*

*Zaključiti ugovore o angažovanju sa članovima Upravnog i Nadzornog odbora, te istim regulisati vrstu i visinu naknade u skladu sa internim aktom. Takođe je potrebno da se članovima Upravnog i Nadzornog odbora isplaćuju naknade koje istima pripadaju u skladu sa zakonskim propisima i internim aktima,*

*Izvršiti usklađivanje sredstava i izvora sredstava kako bi isti bili realno iskazani u finansijskim izvještajima u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH, evidentiranje rezultata popisa u knjigovodstvenim evidencijama vršiti na osnovu odluke donesene od strane ovlaštenog organa,*

*Iskazivanje potraživanja u Izvodu otvorenih stavki (IOS obrascu) vršiti na osnovu iskazanih potraživanja u Glavnoj knjizi Federalnog zavoda u skladu sa zakonskim propisima,*

*Potrebno je nastaviti aktivnosti na realizaciji studije „Analiza postojećeg stanja i prijedloga razvoja informacionog sistema Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje“ u cilju uspostavljanja jedinstvenog informacionog sistema, kako bi se osiguralo potpuno eliminisanje rizika da se pravo na penzije ostvaruje pod različitim uslovima kao i dupliranje troškova razvoja sistema,*

*Potrebno je poduzeti aktivnosti na izradi kontrolne liste mjesečnog obračuna penzija sa poređenjem sličnih podataka nastalih u različitim dijelovima sistema u svrhu kontrole ulaza i izlaza sistema,*

*Poduzeti potrebne aktivnosti kako bi podaci iz obrasca „MIP-a 1023“, koji se preuzimaju od Porezne uprave, bili iskontrolisani i ažurirani u matičnim evidencijama Federalnog zavoda, kako bi se u procesu uvođenja osiguranika u pravo na penziju obezbijedili potrebni podaci o uplaćenim doprinosima za penzijsko i invalidsko osiguranje, izbjegli dodatni troškovi i moguće pravne radnje proizašle zbog kašnjenja na ažuriranju podataka.*

## **4. NALAZI I PREPORUKE**

### **4.1 Osvrt na preporuke iz prethodnog izvještaja**

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2012. godinu, a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnim revizijama, ističemo da Federalni zavod nije postupio po preporukama koje se odnose na:

- planiranje aktivnosti u svih deset kantonalnih/županijskim administrativnih službi (posebno aktivnosti vezane za postupke rješavanja o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja) u cilju sveobuhvatnijeg i efikasnijeg nadzora i unapređenja poslovanja cjelokupnog Federalnog zavoda,
- usaglašavanje potraživanja sa Vladom FBiH iskazanih sa 31.12.2012. godine po osnovu isplaćenih penzija pod povoljnijim uslovima, kako je regulisano važećim propisima
- izradu kontrolne liste mjesečnog obračuna penzija iz sličnih podataka koje se generiraju u različitim dijelovima sistema u svrhu kontrole putem rekoncilacije ulaza i izlaza sistema,

Preporuke po kojima je postupljeno odnose se na:

- poduzimanje aktivnosti na dopuni Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica u cilju otklanjanja svih nejasnoća u primjeni člana 31 a i 31b, kako bi se otpočelo sa primjenom navedenog Zakona u potpunosti,
- izdavanje rješenja o priznavanju prava na penzije u skladu sa zakonskim propisima, te u slučaju nedorečenosti pojedinih članova zakona traženje tumačenja ili iniciranja izmjena i dopuna zakona kako ne bi dolazilo do sudskih sporova i povećanja troškova Federalnog zavoda,
- poduzimanje radnji kako bi se objekti i poslovni prostori evidentirani u vanbilansnoj evidenciji zaštitili od devastiranja i stavili u funkciju u vlasništvu Federalnog zavoda i izrada izvještaja o istim,

- poduzimanje aktivnosti u komunikaciji sa Poreznom upravom kako bi razmjena podataka putem interfejsa sa JIS sistemom funkcionirali na zadovoljavajući način,

Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na:

- stvaranje uslova da se, u cilju efikasnosti i ekonomičnosti poslovanja, obavljanje poslova Središnje administrativne službe vrši u sjedištu iste, kako nalaže Zakon o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja FBiH i Statut Federalnog zavoda, jer je dat prijedlog resornom ministarstvu rješenja navedenog pitanja,
- poduzimanje aktivnosti da se sredstava u Budžetu Federacije BiH za isplatu penzija pod povoljnijim uslovima planiraju i doznačavaju u skladu sa usaglašenim Finansijskim planom Federalnog zavoda i mjesečnim zahtijevima odnosno fakturama za refundaciju već isplaćenih penzija pod povoljnijim uslovima,
- poduzimanje aktivnosti na implementaciji predloženih budućih rješenja iz studije "Analiza postojećeg stanja i prijedloga plana razvoja informacionog sistema Federalnog zavoda" kako bi se osigurao princip da je cijeli proces evidencije, obračun, isplata penzija podržan jednim sistemom kako bi se eliminirali rizici da se pravo na penzije ostvaruje pod različitim uslovima i da se spriječi dupliranje troškova i razvoj sistema,
- izvršenje dopune matičnih podataka osiguranika i penzionera za nedostajući JMBG kao bitan podatak identifikacije a posebno u dijelu razmjene sa drugim sistemima u kojima je JMBG ključni podatak za vezu sa podacima (Porezna uprava FBiH, zavodi zdravstvenog osiguranja, Federalno ministarstvo rada i socijalne skrbi, R Hrvatska)
- izradu interne web stranice Federalnog zavoda i zaštita od prekomjernog zagrijavanja prostorije za server.

#### **4.2 Sistem internih kontrola i interna revizija**

Izvršena je procjena funkcionisanja sistema internih kontrola u Federalnom zavodu, kako bi se uvjerali da li uspostavljene interne kontrole, osiguravaju potpunu primjenu i usklađenost sa zakonskim propisima, tačnu i potpunu računovodstvenu evidenciju, kao i ekonomično i efikasno trošenje javnih sredstava. Odgovornost na uspostavi sistema internih kontrola je na menadžmentu Federalnog zavoda, a osnova za uspostavu **kontrolnog okruženja** je adekvatna organizaciona struktura i kvalitetni interni akti.

U skladu sa Zakonom o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja, organ kontrole Federalnog zavoda je Nadzorni odbor, kojeg imenuje Vlada FBiH na period od dvije godine. Mandat Nadzornog odbora Federalnog zavoda je istekao u julu 2012. godine i sa navedenim datumom je isti prestao sa radom. Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je da je Vlada FBiH donijela Odluku o utvrđivanju kriterija za imenovanju članova Nadzornog odbora i Rješenje o imenovanju Komisije za izbor Nadzornog odbora Federalnog zavoda tek dana 19.10.2012. godine, ali isti još uvijek nije imenovan. **Obzirom na utvrđene nadležnosti Nadzornog odbora u skladu sa navedenim Zakonom i Statutom, u dijelu dosljedne primjene i poštivanja propisa iz penzijskog i invalidskog osiguranja, posebno propisa koji se odnose na izvršenje obaveza prema penzijskom i invalidskom osiguranju i namjenskom trošenju finansijskih sredstava Federalnog zavoda, ne imenovanje istog može imati značajnog uticaja na dosljednu primjenu zakonskih propisa i trošenje finansijskih sredstava Federalnog zavoda.**

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog zavoda, sistematizovana su radna mjesta sa opisom poslova i koeficijentima složenosti u odjeljenjima i odsjecima u okviru administrativnih službi, uslovi za obavljanje poslova po radnim mjestima, potreban broj izvršilaca i odgovornost zaposlenih za obavljanje poslova radnog mjesta na koje je zaposlenik raspoređen. Ovim Pravilnikom, koji je u primjeni od 01.01.2012. godine, sistematizovano je 837 radnih mjesta, a na dan 31.12.2012. godine bilo je zaposleno 787. Napominjemo da je u 2012. godini bilo zaposleno i 40 pripravnika.

Uvidom u interne procedure kojima se reguliše djelovanje sistema internih kontrola, utvrdili smo da su iste propisane i da se iste u većini poštuju. Uvidom u Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama, koji je donešen 2008. godine, isti nije u cijelosti usklađen sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Izvršenom revizijom konstatovano je da se u pojedinim slučajevima propisane procedure nisu provodile dosljedno, što je imalo za posljedicu određene propuste koji se odnose na: trogodišnje planiranje i izradu DOB-a u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH (tačka 4.3.), evidentiranje prihoda i rashoda od iznajmljivanja prostora Federalnog zavoda i održavanja istog (tačka 4.4.), izdaci na osnovu ugovorenih usluga (tačka 4.5.1.), rashodi penzija u dijelu utvrđivanja isplatnog koeficijenta u skladu sa Zakonom o PIO (tačka 4.6.1.), kapitalne izdatke u skladu sa Planom kapitalnih nabavki (tačka 4.7.), popis imovine i iskazivanje potraživanja u IOS obrascu (tačka 4.8.1.), te aktivnosti u vezi IT sistema (tačka 4.9.).

### **Interna revizija**

Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta, definisani su poslovi Ureda interne revizije Federalnog zavoda (Ured) koji obavlja poslove po programu kojeg usvaja Nadzorni odbor. U opisu poslova Ureda, navedeni su poslovi revizije ekonomsko finansijskog poslovanja Federalnog zavoda i poslovi revizije rješavanja o pravima iz mirovinskog i invalidskog osiguranja uključujući i poslove matične evidencije. Programom i planom Ureda za 2012. godinu, planirane su kontrole rada kantonalnih/županijskih administrativnih službi (KAS/ŽAS) u oblasti rješavanja o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja, primjenom domaćih propisa i međunarodnih ugovora u prvostepenom postupku, poslovi revizije svih rješenja donesenih po Uredbi o povoljnijim uvjetima za sticanje prava na starosnu penziju vojnih osiguranika Vojske FBiH, poslovi revizije provođenja odredaba Zakona o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje nakon prethodno obrađenih zahtjeva od strane nadležnih KAS/ŽAS i drugi poslovi revizije u skladu sa Programom i planom. Na osnovu prezentirane dokumentacije, konstatovali smo da je Ured sačinjavao kvartalne i godišnje izvještaje o radu interne revizije. Uvidom u Program i plan Ureda za 2012. godinu (nije prezentiran operativni plan), konstatovano je da u istim nisu decidno navedeni procesi revizije, rokovi izvršenja istih, kao ni broj angažovanih internih revizora na obavljanju iste, a na bazi čega bi se mogao adekvatno pratiti učinak kako Ureda tako i rad internih revizora.

Uvidom u Nalaze i mišljenja internih revizora, utvrdili smo da su interni revizori vršili reviziju rješavanja o pravima iz MIO u KAS/ŽAS-ovima, ali se nismo uvjerali da se revizija navedenog obavljala u svim administrativnim službama (npr. nije se obavljala u Goraždu i Ljubuškom). U prethodnoj reviziji je ukazano na isto, zbog čega i dalje smatramo da se revizija ostvarivanja prava treba vršiti u svim administrativnim službama.

*U saradnji sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike, potrebno je poduzeti aktivnosti, na imenovanju Nadzornog odbora Federalnog zavoda,*

*Godišnjim programom i planom interne revizije jasno definisati područja rada interne revizije na osnovu prethodno izvršene procjene rizika, te planirati reviziju u svim kantonalnim administrativnim službama, u cilju sveobuhvatnog i efikasnog nadzora i unapređenja poslovanja cjelokupnog Federalnog zavoda. Također je potrebno da se na bazi Programa i plana interne revizije sačini operativni plan sa jasno definisanim procesima revizije, rokovima izvršenja istih kao i brojem angažiranih internih revizora na obavljanju iste,*

*Uskladiti Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.*

### **4.3 Finansijski plan za 2012. godinu**

Upravni odbor Federalnog zavoda je donio 26.10.2011. godine Finansijski plan za 2012. godinu, kojim su planirani prihodi u iznosu od 1.944.485.903 KM, rashodi 1.770.761.190 KM i višak prihoda nad rashodima u iznosu od 173.724.713 KM. Prema Finansijskom planu, navedeni višak prihoda se trebao knjigovodstveno evidentirati kao stalna zakonska rezerva sukladno Zakonu o MIO i da služi za održavanje likvidnosti Federalnog zavoda. Finansijskim planom planirane su potpore iz Budžeta FBiH u iznosu od 454.750.903 KM od čega se na izmirenje duga iz ranijih godina po osnovu isplate vojnih penzija pod povoljnijim uslovima odnosi 186.142.301 KM, a 244.612.932 KM na sredstva za isplatu penzija koje se finansiraju iz Budžeta FBiH za tekuću godinu. Na navedeni Finansijski plan, Federalno ministarstvo finansija nije dalo pozitivno mišljenje jer isti izlazi iz planiranih okvira financiranja u Proračunu FBiH i isti treba da se usaglasi sa dokumentima na osnovu kojih i Federalno ministarstvo finansija planira Budžet FBiH za 2012. godinu. Zbog navedenog, resorno ministarstvo je obavijestilo Federalni zavod da izvrši izmjene i

dopune Finansijskog plana u skladu sa datim Mišljenjem Federalnog ministarstva finansija, te da planira sredstva za vojne penzije koje se finansiraju iz Budžeta FBiH u visini od 206.117.988 KM, koliko je planirano Prednacrtom Budžeta FBiH za 2012. godinu. Federalni zavod je također obavješten da dug u iznosu od 180.979.891 KM, koji Vlada FBiH ima prema Federalnom zavodu za isplatu vojnih penzija pod povoljnijim uvjetima, nije planiran Prednacrtom Budžeta FBiH prvenstveno zbog ograničenih budžetskih kapaciteta u 2012. godini kao i zbog nepostojanja Sporazuma o dinamici izmirenja duga. **Parlament FBiH je dana 11.01.2012. godine donio Odluku o davanju saglasnosti na Finansijski plan Federalnog zavoda za 2012. godinu, te Zaključkom obavezao Federalni zavod da se iznos sredstava planiranih u Finansijskom planu za 2012. godinu uskladi sa iznosom sredstava planiranih u Budžetu FBiH za 2012.godinu. Kako u tom momentu Upravni odbor Federalnog zavoda nije bio imenovan, Izmjene i dopune Finansijskog plana za 2012. godinu su donesene, nakon njegovog imenovanja tek 23.04.2012. godine.**

**U toku revizije nije nam prezentirana dokumentacija koja dokazuje da je Federalni zavod vršio trogodišnje planiranje, iako postoji obaveza u skladu sa članovima 9. i 16. Zakona o budžetima u FBiH i Pravilnikom o postupku i načinu donošenja finansijskog plana i godišnjeg obračuna Federalnog zavoda. Navedenim aktima je regulirana obaveza izrade i usvajanja Dokumenta okvirnog budžeta (DOB) zajedno sa srednjoročnim okvirom rashoda (SOR) za tri godine. Prema izjavi odgovorne osobe DOB nije sačinjen za period 2012-2014. godina, kao ni za period 2013-2015. godina.**

Uvidom u postupak planiranja, pojedine stavke rashoda (izdaci za materijal i usluge) planirane su u znatno većem iznosu od izvršenja istih u 2011. godini, bez detaljnog obrazloženja razloga takvog planiranja, što je bila obaveza u skladu sa dostavljenim Smjericama. Na planiranje pojedinih stavki u većem iznosu od ostvarenja za 2011. godinu, ukazao je i Ured interne revizije Federalnog zavoda.

Vlada FBiH je Zaključkom br. 940/2012 od 13.06.2012. godine zadužila Federalni zavod da poduzme mjere, da počevši od 01.09.2012.godine, administrativni troškovi ne prelaze 1,80% ukupnih sredstava za penzijsko i invalidsko osiguranje. Navedenim Zaključkom, Federalni zavod je zadužen da poduzme potrebne aktivnosti kako bi se u roku od 30 dana od dana donošenja istog, sačinio odgovarajući Plan ušteda i izmijenili svi interni akti Federalnog zavoda vezani za provođenje ovog Zaključka. **Plan ušteda nije nam prezentiran, niti su izvršene u potpunosti izmjene internih akata vezanih za provođenje ovog Zaključka.**

Na sjednici održanoj 13.12.2012. godine, Upravni odbor je donio novu Odluku o izmjenama Finansijskog plana Federalnog zavoda za 2012. godinu. Navedenim Izmjenama Finansijskog plana, ukupni prihodi i rashodi su ostali na istom nivou, tj. planirani su uravnoteženi prihodi i rashodi u iznosu od 1.754.931.495 KM. Izmjenama su izvršene preraspodjele na pojedinim pozicijama prihoda i rashoda, a na iste je Federalno ministarstvo finansija dalo pozitivno mišljenje. Izmjene su sačinjene na temelju ostvarenja za period I-X/2012. godine i procjene ostvarenja do kraja 2012. godine. U ostvarenju za 10 mjeseci 2012. godine, nije bilo prekoračenja plana na pojedinim kategorijama rashoda već u okviru podkategorija i to na komunalnim uslugama (doprinos za korištenje zemljišta 9.741 KM, usluge deratizacije 2.241 KM) i usluge osiguranja (osiguranje imovine 3.218 KM i ostale premije osiguranja 25.818 KM). U okviru navedenih kategorija rashoda na pojedinim pozicijama je bilo ušteda u odnosu na plan, zbog čega su izvršene preraspodjele.

U skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju Federalni zavod je dostavljao Federalnom ministarstvu finansija kvartalne finansijske izvještaje, u utvrđenim rokovima. Od strane Upravnog odbora periodični finansijski izvještaji su razmatrani nakon predaje relevantnim institucijama. Vezano za navedeno ističemo da je Godišnji obračun Federalnog zavoda razmatran na sjednici Upravnog odbora tek 18.03.2013. godine, iako su finansijski izvještaji dostavljeni nadležnim institucijama 25.02.2013. godine.

U Godišnjem iskazu o izvršenju budžeta sa 31.12.2012. godine ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 1.686.674.474 KM, rashodi i izdaci 1.734.049.772 KM i višak rashoda nad prihodima 47.375.298 KM. Odlukom Upravnog odbora od 18.03.2013. godine, višak rashoda nad prihodima će se pokriti iz ostvarenog viška prihoda nad rashodima u 2013. godini. **Na osnovu izvršenog uvida u dokumentaciju, iskazani višak rashoda nad prihodima je nastao najvećim dijelom iz razloga što za isplatu penzija po mjesečnom koeficijentu od 1,73 nisu bila u potpunosti osigurana sredstva, kako na mjesečnom tako i na godišnjem nivou u skladu sa članom 51. Zakona o PIO. Također rezultat navedenog je što se nije moglo potvrditi da je osigurano adekvatno praćenje realizacije i usklađivanja Finansijskog plana za**

2012. godinu u dijelu da povećanje ili smanjenje prihoda istovremeno prati povećanje ili smanjenje rashoda koji se finansiraju iz istih. Imajući u vidu da je Federalni zavod budžetsku 2011. godinu završio sa nepokrivenim viškom rashoda nad prihodima u iznosu od 1.433.652 KM, akumulirani višak rashoda nad prihodima je 48.808.951 KM.

*Osigurati dosljednu primjenu člana 9. i 24. Zakona o budžetima u FBiH, kao i člana 6., 9. i 10. Pravilnika o postupku i načinu donošenja finansijskog plana i godišnjeg obračuna Federalnog zavoda, u dijelu trogodišnjeg planiranja i izrade i donošenja Dokumenta okvirnog budžeta (DOB-a),*

*Osigurati dosljednu primjenu člana 18. i 19. Zakona o budžeta u FBiH u dijelu donošenja Finansijskog plana Federalnog zavoda,*

*Potrebno je da se poduzmu aktivnosti da se kontinuirano tokom fiskalne godine prati realizacija finansijskog plana i vrši usklađivanje Finansijskog plana posebno u dijelu da povećanje ili smanjenje prihoda istovremeno prati povećanje ili smanjenje rashoda koji se finansiraju iz tih prihoda,*

*U cilju dostavljanja periodičnih i godišnjih finansijskih izvješća relevantnim institucijama, u skladu sa zakonski propisanim rokovima, osigurati da se sjednice Upravnog odbora održavaju blagovremeno.*

#### 4.4 Prihodi Federalnog zavoda

Ukupno ostvareni prihodi u 2012. godini iskazani su u iznosu od 1.686.674.474 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 68.257.021 KM (ili za 3,89%), a u odnosu na prethodnu godinu više su ostvareni za 46.353.816 KM (ili za 2,83%). U strukturi prihoda na prihode od doprinosa se odnosi 1.472.013.824 KM (87,27%), neporezne prihode 4.433.460 KM (0,26%) i na transfere i donacije 210.227.190 KM (12,47%).

**Prihodi od doprinosa** koji su iskazani u iznosu od 1.472.013.824 KM, u odnosu na plan manje ostvareni za 47.069.013 KM (ili za 2,10%), a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 7.196.052 KM. Sredstva za poslovanje Federalnog zavoda se najvećim dijelom ostvaruju od uplate doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje, u skladu sa Zakonom o PIO i Zakonom o doprinosima. Stupanjem na snagu Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa („Sl.novine FBiH“, br.42/09), Federalni zavod je prestao sa 31.12.2010. godine obavljati poslove prijave, objave, kontrole obrasca M4 i kontrole doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje. Od 01.01.2011. godine ove poslove obavlja Porezna uprava.

Uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje za sve osiguranike, uključujući i vojne osiguranike (pripadnike Vojske BiH) vrši se na depozitne račune otvorene kod tri poslovne banke (Unicredit Zagrebačka banka, Raiffeisen banka i Intesa San Paolo banka), u skladu sa Pravilnikom o načinu i uplati javnih prihoda budžeta i izvanbudžetskih fondova na teritoriji FBiH. Poslovne banke vrše pražnjenje sredstava na otvorene transakcijske račune na dan uplate doprinosa. Uplaćeni doprinosi za vojne osiguranike pripadnike Oružanih snaga BiH, ne prazne se na podračun Vojske BiH, jer isti nije ni otvoren, već se samo vrši knjigovodstveno evidentiranje u knjigovodstvu vojnih osiguranika. Uvidom u stanja na depozitnim računima na dan 31.12.2012.godine, utvrđeno je da su sva sredstva na depozitnim računima Federalnog zavoda kod poslovnih banaka u potpunosti ispražnjena **osim sa depozitnog računa otvorenog kod Raiffeisen banke u iznosu od 1.284.971 KM. Na osnovu početnog stanja na dan 01.01.2012. godine, utvrđeno je da su takođe ostala neispražnjena sredstva u iznosu od 2.708.274 KM, iako sva sredstva na depozitnim računima se moraju u cijelosti isprazniti.**

U 2012. godini Federalni zavod je nastavio sa aktivnostima vezanim za primjenu **Zakona o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje-ZOND** („Sl.novine FBiH“, br.25/06), prema kojem su svi dužnici određeni Zakonom bili u obavezi pokrenuti postupak za izmirenje dugovanja, na način da se podnese prijava Federalnom zavodu po vrsti i visini dugovanja po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje. Navedenim Zakonom su utvrđeni uslovi, način plaćanja postupak naplate i djelimičan otpis dospjelih a nenaplaćenih doprinosa za PIO, zdravstvo i zapošljavanje kod pravnih lica koja su imala strukturu državnog kapitala 50% i više, u razdoblju od 01.01.1992. do 31.12.2005. godine. U skladu sa navedenim Zakonom Federalni zavod je osigurao posebnu knjigovodstvenu evidenciju o naplati potraživanja po osnovu doprinosa, a obaveza Porezne uprave je da sudjeluje u postupku i nadzoru nad postupkom naplate dospjelih, a nenaplaćenih doprinosa. Dugovanja su se mogla izmiriti jednokratno uz popust po procentima utvrđenim Zakonom i reprogramiranjem duga u periodu

od jedne do sedam godina uz mogućnost odgođenog plaćanja ili obročnog plaćanja, uz obavezno prilaganje instrumenata osiguranja plaćanja. **Zakonom o izmjenama navedenog Zakona („Sl. novine FBiH“, br.47/09)**, regulisano je, između ostalog, da se dugovanja u periodu 2006.-2008. izmiruju jednokratnom uplatom (bez popusta) ili obročnim plaćanjem u roku do godinu dana od dana potpisivanja Sporazuma. Dužnik je bio u obavezi da priloži najmanje jedan od slijedećih instrumenata osiguranja plaćanja: garancija banke za slučaj izmirenja duga reprogramiranjem, mjenica avalirana od banke na iznos duga i zalog imovine hipotekarnog dužnika. Ukoliko dužnik ne izmiruje obaveze na način i u rokovima utvrđenim Sporazumom, nosioci osiguranja i Porezna uprava će u odnosu na registrovanu hipoteku nastaviti postupak naplate aktiviranjem instrumenta obezbjeđenja plaćanja iz člana 6. stav 1. ovog Zakona.

Na dan 31.12.2012. godine ukupan dug 21-og dužnika iznosio je 14.926.404 KM, čije je ukupno zaduženje iznosilo 45.894.815 KM. Zbog neizvršavanja obaveza, Federalni zavod je nakon upućenih posljednjih opomena dužnicima, pokrenuo raskid Sporazuma dostavljanjem Izjave dužniku o raskidu sporazuma o izmirenju duga, kao i Poreznoj upravi FBiH, kantonalnom poreznom uredu i KAS/ŽAS-u Federalnog zavoda, s napomenom da će se pokrenuti postupak po ugovorima o hipoteci od strane Federalnog zavoda ili Porezne uprave. U toku obavljanja revizije prezentiran je dopis upućen Poreznoj upravi u cilju pokretanja hipoteke za 7 (sedam) pravnih lica koja nisu izmirila svoje obaveze uplate doprinosa za PIO. Prema evidenciji Federalnog zavoda, navedenim pravnim licima: „IGDD VISOKOGRADNJA“ Donji Vakuf, „BARIZ“ d.o.o. Kreševo, „OLIMP“ d.d. Gračanica, „GRAFOPAK“ d.o.o. Gračanica, „T-LIVNIBUS“ d.o.o. Livno, „RUDARINVEST“ d.o.o. Banovići i „BNT TRAKTORI I AUTODIZALICE d.o.o. Novi Travnik, konstituisana je hipoteka u korist Porezne uprave, te ista treba da poduzme aktivnosti u cilju naplate potraživanja i da obavijesti Federalni zavod.

**Uvidom u zaključene sporazume sa dužnicima, obaveza dužnika je bila da u roku od 15 dana od dana stupanja na snagu sporazuma, uplaćuje mjesečnu ratu najdalje do 10-tog narednog mjeseca. Imajući u vidu da su opomene navedenim dužnicima upućene nakon isteka obaveze plaćanja, odnosno kašnjenja plaćanja i po više godina, smatramo da Federalni zavod nije blagovremeno poduzeo aktivnosti na naplati potraživanja u skladu sa zaključenim sporazumima. Navedeno se odnosi na blagovremeno dostavljanje opomena dužnicima, kao i dostavljanje obavještenja Poreznoj upravi kako bi ista aktivirala obezbjeđene instrumente plaćanja u cilju naplate utvrđenih dugovanja po osnovu doprinosa.**

**Neporezni prihodi** su iskazani u iznosu od 4.433.459 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 1.301.540 KM (ili za 23.70%), a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 817.488 KM (ili za 15,57%). U strukturi neporeznih prihoda na prihode od poduzetničke aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika se odnosi 4.049.430 KM, a na naknade i takse i prihode od pružanja javnih usluga 384.030 KM.

**Prihodi od iznajmljivanja poslovnih prostora** su iskazani u iznosu od 76.867 KM i odnose se na prihode po osnovu zaključenih ugovora o zakupu poslovnih prostora Federalnog zavoda na području FBiH. Ugovor o zakupu poslovnog prostora –istočno krilo Hotel „ERO“ d.o.o. Mostar (broj FZ1-31-206/12 od 30.01.2012. godine), zaključen je sa Službom za zajedničke poslove organa i tijela FBiH kao zakupoprimca. Odlukom Vlade FBiH o zakupu poslovnih prostora za smještaj federalnih ministarstava koja imaju sjedišta u Mostaru (br. 45/2012 od 18.01.2012.godine), za period januar-decembar budžetske 2012. godine, zadužena je Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH da za ovaj period zaključi ugovor o zakupu poslovnih prostora u Hotelu „ERO“-istočno krilo sa Federalnim zavodom za smještaj Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke, Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta i Porezne uprave FBiH po cijeni od 14,40 KM/m<sup>2</sup> sa uračunatim PDV-om, što ukupno iznosi 35.778 KM mjesečno. Ovim Ugovorom je regulisana obaveza Federalnog zavoda da obezbijedi investiciono i tekuće održavanje prostora u kojem su smještena navedena ministarstva. U skladu sa navedenom obavezom, dana 30.01.2012. godine potpisan je Protokol o postignutom dogovoru Federalnog zavoda, Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i Hotela „ERO“ d.o.o. Mostar vezano za regulisanje međusobnih odnosa u vezi naprijed navedenog Ugovora. Protokolom na koji je Vlada FBiH 05.04.2012. godine dala saglasnost Odlukom br.434/2012, regulisano je da Federalni zavod traži saglasnost Vlade FBiH da sklopi Ugovor o zakupu poslovnog prostora i da dio novčanih sredstava, definisan tim ugovorom, usmjeri sa računa Federalnog zavoda na račun Hotela „ERO“ d.o.o. Mostar, na ime investicionog i tekućeg održavanja i svih ostalih troškova proisteklih boravkom federalnih ministarstava u zakupljenom poslovnom prostoru. Sredstva za navedene usluge i troškove iznose do 90%, a prema stvarnom troškovniku Hotela „ERO“ d.o.o. Mostar. Ugovor o zakupu poslovnog prostora za 2012. godinu sa Hotelom „ERO“ zaključen je 25.04.2012. godine,

utvrđena je cijena za izvršene usluge mjesečno u iznosu od 26.910 KM bez PDV-a, odnosno 31.485 KM sa PDV-om. Za zakup poslovnog prostora Federalni zavod je u sistemu PDV. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da u finansijskim izvještajima nisu iskazani rashodi po osnovu ispostavljenih faktura Hotela „ERO“ d.o.o. Mostar za pružanje usluga održavanja prostora koji koriste federalna ministarstva, kao ni prihodi po osnovu ispostavljenih faktura za zakup prostora izdat federalnim ministarstvima. Razlog navedenog je da je za iznos ispostavljenih faktura od strane Hotela „ERO“ d.o.o. Mostar vršen storno na poziciji „Prihoda od iznajmljivanja poslovnih prostora i ostale materijalne imovine“ ostvarenih po osnovu zakupa poslovnog prostora umjesto da su se isti evidentirali na poziciji rashoda „Usluge popravki i održavanja“ u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. **Zbog navedenog u finansijskim izvještajima su manje iskazani prihodi Federalnog zavoda za 366.956 KM i rashodi za 322.922 KM, što je imalo uticaja na iskazivanje realnog stanja prihoda i rashoda Federalnog zavoda.**

Objekat Hotel „ERO“ d.o.o. Mostar je iskazan u poslovnim knjigama kao vlasništvo Federalnog zavoda. Obzirom da ovaj objekat koristi preduzeće Hotel „ERO“ d.o.o. Mostar, za obavljanje djelatnosti za koje je isti i registrovan (ugostiteljske usluge), nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da je Federalni zavod sa navedenim preduzećem zaključio ugovor kojim bi se regulisala međusobna prava i obaveze posebno u dijelu prava korištenja prostora, kao i obaveze tekućeg i investicionog održavanja istog.

*Potrebno je da se sva sredstva uplaćena na depozitne račune kod poslovnih banaka u potpunosti prenesu na transakcije račune Federalnog zavoda u rokovima utvrđenim ugovorom sa istim,*

*U saradnji sa Poreznom upravom poduzeti aktivnosti na naplati potraživanja od doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje po osnovu zaključenih sporazuma, u skladu sa Zakonom o naplati i djelimičnom otpisu dospjelih a nenaplaćenih doprinosa za socijalno osiguranje,*

*Osigurati pravilno knjigovodstveno evidentiranje zakupa poslovnog prostora u hotelu „ERO“ u Mostaru, kako bi prihodi i rashodi bili pravilno iskazani u knjigovodstvenoj evidenciji Federalnog zavoda u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH,*

*Potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi se regulisala prava korištenja objekta Hotel „ERO“ koji je u vlasništvu Federalnog zavoda, od strane preduzeća Hotel „ERO“ d.o.o. Mostar.*

#### 4.5 Tekući rashodi

Ukupni rashodi i izdaci u finansijskim izvještajima su iskazani u iznosu od 1.734.049.773 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni 20.881.723 KM (ili za 1,19%), a u odnosu na prethodnu godinu više su ostvareni za 41.923.645 KM (ili za 2,48%).

U strukturi navedenih rashoda i izdataka na troškove isplate penzija se odnosi 1.669.933.786 KM, isplate naknada za tjelesno oštećenje 2.127.629 KM, doprinose za zdravstveno osiguranje penzionera 19.553.595 KM, rashode Stručne službe 41.039.574 KM i kapitalne izdatke 1.395.595 KM.

##### 4.5.1 Rashodi Stručne službe

Ukupni rashodi Stručne službe Federalnog zavoda u 2012. godini, iskazani su u iznosu 41.039.574 KM i u odnosu na plan manji su za 3.437.151 KM (ili za 7,72%), a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 2.747.477 KM (ili za 6,27%). Rashodi Stručne službe čine 2,44% ukupnih sredstava za penzijsko invalidsko osiguranje. U rashodima Stručne službe sadržani su rashodi bruto plaća i naknada zaposlenih, izdaci za materijal i usluge Stručne službe, kao i izdaci za materijal i usluge koji su u direktnoj funkciji obračuna i isplata penzija (obraci i papir, troškovi distribucije penzija i kompjuterske usluge). Navedeno ističemo iz razloga što je Vlada FBiH, dana 13.06.2012. godine, donijela Zaključak br.940/2012 kojim je zadužila Federalni zavod da od 01.09.2012. godine, administrativni troškovi provođenja penzijskog i invalidskog osiguranja ne mogu preći iznos od 1,80% ukupnih sredstava za penzijsko i invalidsko osiguranje. Istim Zaključkom Vlada FBiH je stavila van snage Zaključak od 25.09.2003. godine, kojim su administrativni troškovi Stručne službe bili dozvoljeni do 2,8% ukupnih sredstava za penzijsko i invalidsko osiguranje. U skladu sa navedenim Zaključkom nije donesen Plan ušteda od strane Federalnog zavoda.

**Izdaci za plaće i naknade zaposlenih** u 2012. godini iskazani su u iznosu od 26.859.255 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 440.195 KM (ili za 1,61%), a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.350.606 KM (ili za 4,78%). U strukturi navedenih izdataka, na bruto plaće se odnosi 19.644.525 KM, naknade zaposlenih 5.149.379 KM i na doprinose na teret poslodavca 2.065.351 KM. Bruto plaće i naknade zaposlenih učestvuju u ukupnim tekućim rashodima sa 1,55%.

Najniža plaća isplaćena u Federalnom zavodu u 2012. godini iznosila je 571 KM, a najviša 3.537 KM. Prosječno isplaćena plaća u Federalnom zavodu za 2012. godinu iznosila je 1.425 KM.

Napominjemo da je u skladu sa Planom prijema pripravnika, izvršen prijem pripravnika za koje namjene su izdvojena sredstva u iznosu od 821.280 KM.

**Izdaci za materijal i usluge** u 2012. godini, iskazani su u iznosu od 14.110.621 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 2.868.655 KM (ili za 16,90%), a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.127.496 KM (ili za 7,40%). U strukturi izdataka za materijal i usluge najznačajniji su izdaci za komunikaciju i komunalne usluge u iznosu od 8.935.631 KM gdje su sadržane poštanske usluge za isplatu penzija u iznosu od 7.365.221 KM, izdaci za energiju 602.007 KM, usluge platnog prometa 512.215 KM, izdaci za nabavku materijala i sitnog inventara 396.386 KM i ugovorene usluge 3.202.020 KM, od kojih su najveći izdaci za kompjuterske usluge 2.117.641 KM i usluge Instituta za medicinsko vještačenje 378.378 KM.

**Ugovorene usluge** su ostvarene u iznosu od 3.202.020 KM i u odnosu na plan manje su ostvarene za 1.299.185 KM (ili za 29,86%), a u odnosu na prethodnu godinu veće su za 176.480 KM (ili za 5,84%). Najvećim dijelom, ugovorene usluge se odnose na kompjuterske usluge po Ugovoru o pružanju i korištenju računarskih i informatičkih usluga zaključen sa ERC ZIPO-om (br. FZ/5-31-1762/11 od 04.01.2012. godine) u iznosu od 1.548.000 KM (129.000 KM mjesečno) i Ugovoru o pružanju i korištenju informatičkih usluga sa MEDIUM INFORMATIKA d.o.o. Velika Gorica R Hrvatska (br.FZ13/5-31-1763/11 od 09.12.2011. godine) u iznosu od 294.840 KM (24.570 KM mjesečno). Uvidom u dokumentaciju, konstatovano je da se, na osnovu Ugovora zaključenim sa ERC ZIP-om za 2012. godinu, mjesečno ispostavljaju fakture u iznosu od 129.000 KM, bez navođenja vrste usluge koja se obavlja tokom mjeseca. Napominjemo da je ugovorom regulisana obaveza obavljanja slijedećih usluga: korištenje on-line aplikacija, administriranje sistema, spremanje i arhiviranje povjerenog dijela podataka, distribuciju rezultata svih obrada, isključivo Federalnom zavodu, pomoć Federalnom zavodu za kontinuirano obavljanje povjerenog dijela poslova kroz pružanje podrške radu matične evidencije osiguranika, podršku radu matične evidencije užiivalaca prava, podršku radu na isplati penzija, podršku o poslovima rješavanja o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja, razmjenu podataka prema IT sistemu-bazi podataka u sastavu Korisnika na poslovima rješavanja o pravima iz penzijskog i invalidskog osiguranja, održavanje registra obveznika uplate doprinosa, kancelarijsko poslovanje, rad na doprinosima, kontrolu pristupa informacionom sistemu Korisnika, čuvanje podataka i održavanje opreme. **Navedenim ugovorom nisu regulisani uslovi ažuriranja podataka iz prethodno iskontrolisanog M4 obrasca, pa je u određenim slučajevima, evidentna neažurnost unosa podataka iz obrasca M4 za 2009. i 2010. godinu.**

Takođe nam nije prezentirana dokumentacija da je prije zaključivanja ugovora izvršena odgovarajuća analiza usluga koje se pružaju od strane ERC ZIP-a a na osnovu čega bi se utvrdila vrsta usluge i visina naknade. Navedeno ima značajnost iz razloga što se već duži vremenski period nije mijenjala visina naknade za pružene usluge ERC ZIP-a.

**Izdaci po osnovu naknada Upravnom i Nadzornom odboru** iskazani su u iznosu od 143.884 KM od čega se na naknade članovima Upravnog odbora odnosi 116.095 KM, a na naknadu članovima Nadzornog odbora 27.789 KM. Dana 10.08.2012. godine prestala je isplata naknade članovima Nadzornog odbora, jer mu je istekao mandat, a u međuvremenu nije izabran novi Nadzorni odbor. Naknada za rad članova Upravnog i Nadzornog odbora (bruto iznos) utvrđena je odlukama Upravnog odnosno Nadzornog odbora i određuje se mjesečno u visini prosječne neto plaće Federalnog zavoda, s tim da se predsjedniku i Nadzornog i Upravnog odbora uvećava za 10% mjesečno od visine prosječne neto plaće Federalnog zavoda. Navedenim odlukama je takođe regulisano da predsjedavajući oba odbora imaju pravo na korištenje mobilnog telefona u visini troškova do 100 KM.

Pored naprijed navednih naknada konstatovano je da je predsjedniku Upravnog odbora izvršena isplata putnih troškova u iznosu od 696 KM za službeni put u Pariz radi prisustvovanja na Konferenciji u vezi reformisanja sistema penzijskog i invalidskog osiguranja. Odluku o odobravanju službenog putovanja potpisao je predsjednik Upravnog odbora. Uz putni nalog nije priložen poziv za prisustvovanje navedenoj

Konferenciji kao ni detaljni Izvještaj o izvršenom službenom putovanju. Na osnovu navedenog, smatramo neopravdanim sve navedene isplate osim naknada članovima Upravnog odbora.

*Potrebno je da se ugovorom koji se zaključuje sa ERC ZIP-om jasno utvrdi vrsta usluge, rok izvršenja usluge, iznos usluge, kao i da se osigura kontinuirano praćenje realizacije istih,*

*Zaključiti ugovore o angažovanju sa članovima Upravnog i Nadzornog odbora, te istim regulisati vrstu i visinu naknade u skladu sa internim aktom. Takođe je potrebno da se članovima Upravnog i Nadzornog odbora isplaćuju naknade koje istima pripadaju u skladu sa zakonskim propisima i internim aktima.*

#### 4.6 Tekući transferi

Na poziciji tekućih transfera iskazan je iznos od 1.691.684.707 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 15.968.062 KM, a u odnosu na prethodnu godinu više je ostvareno za 44.274.300 KM (ili za 2,69%). U navedenom iznosu sadržane su penzije u iznosu od 1.669.849.086 KM, naknade za tjelesno oštećenje 2.127.629 KM, doprinos za zdravstveno osiguranje penzionera 19.553.595 KM, pomoć penzionerima Općine Novo Sarajevo po Sporazumu potpisanim sa navedenom Općinom 84.700 KM i transferi neprofitnim organizacijama 69.697 KM. Od ukupnog iznosa isplaćenih penzija na vojne penzije povoljnijim uslovima koje se finansiraju iz Budžeta FBiH odnosi se 191.822.109 KM, a na vojne penzije koje su finansirane iz Budžeta BiH 15.682.875 KM.

##### 4.6.1 Rashodi penzija-penzije po Zakonu o PIO

Rashodi penzija po Zakonu o PIO iskazani su u iznosu od 1.462.344.102 KM, što je u odnosu na ostvarenje u prethodnoj godini od 1.444.296.680 KM, povećanje za 18.047.422 KM (ili za 1,25%). Napominjemo da su prihodi od doprinosa u 2012. godini iskazani u iznosu od 1.472.013.824 KM, što je u odnosu na ostvarenje u prethodnoj godini od 1.464.817.772 KM povećanje za 7.196.052 KM.

Godina	Broj obveznika uplate doprinosa	Broj osiguranika	Ostvareni prihodi od doprinosa u 2012. godini	Broj korisnika penzija	Ostvareni rashodi po osnovu penzija u 2012. godini*)
2011	54.914	456.089	1.464.817.772	376.180	1.444.296.680
2012	55.431	447.493	1.472.013.824	381.704	1.462.344.102
Index 2012/2011	100,94	98,12	100,49	101,47	101,25

\*) U navedenim podacima nisu sadržani troškovi Stručne službe koji su iskazani u iznosu od 41.039.574 KM i čine 2,44% ukupnih sredstava za penzijsko invalidsko osiguranje

Prema Izvještaju o radu Federalnog zavoda za 2012. godinu, broj korisnika penzija u decembru 2012. godine je bio 381.704 dok je u istom mjesecu 2011. godine bio 376.180, što je za 1,47% više korisnika penzija. Istovremeno je broj osiguranika, prema evidenciji Jedinstvenog sistema, za decembar 2012. godine iznosio 447.493, a broj obveznika uplate doprinosa 55.431. U odnosu na prethodnu godinu došlo je do povećanja broja obveznika uplate doprinosa za 517, a broj osiguranika je smanjen za 8.596. Na osnovu navedenog, povećava se broj korisnika penzija uz istovremeni pad broja osiguranika. Kako je na bazi decembra 2012. godine evidentirano ukupno 447.493 osiguranika i 381.704 korisnika penzija, to čini omjer osiguranika i korisnika penzija 1,17:1.

Obračun i isplata penzija tokom cijele 2012. godine, se vršila po isplatnom koeficijentu od 1,73 koji je utvrđivan zaključkom Upravnog odbora o utvrđivanju koeficijenta za obračun i isplatu penzija koje se finansiraju iz doprinosa. Upravni odbor je navedene zaključke donosio u skladu sa članom 6. Zakona o organizaciji penzijskog i invalidskog osiguranja („Sl.novine FBiH“, br.32/01) i članom 6. Statuta Federalnog zavoda („Sl. novine FBiH“, br. 38/03). Napominjemo da je članom 51. Zakona o PIO regulisano da se usklađivanje penzija vrši mjesečno po potrebi na osnovu sredstava dodijeljenih za isplatu penzije. Prema Zakonu, utvrđivanje koeficijenta, vrši se u ovisnosti da li su raspoloživa sredstva za penzije manja ili veća od troškova koji obuhvataju administrativne troškove i troškove penzija. Ukoliko su raspoloživa sredstva manja od troškova, koeficijent se utvrđuje tako što se sredstva potrebna za administrativne troškove i troškove za isplatu svih penzija do minimalnog iznosa za taj mjesec oduzimaju od raspoloživih sredstava. Tako dobiven

iznos se dijeli sa iznosom potrebnim da se izvrši isplata svim penzionerima u tom mjesecu. Kada su raspoloživa sredstva manja od troškova, sve penzije osim minimalne penzije množe se sa tako utvrđenim koeficijentom i isti se primjenjuje na razliku između svake pojedine penzije u iznosu utvrđenom u skladu sa ovim Zakonom za mjesec za koji se vrši isplata penzije i minimalnog iznosa penzije. U slučaju da su raspoloživa sredstva veća od troškova, koeficijent se utvrđuje oduzimanjem sredstava potrebnih za administrativne troškove od raspoloživih sredstava i tako dobiven iznos se dijeli sa iznosom potrebnim da se izvrši isplata svim penzionerima u tom mjesecu. Kada su raspoloživa sredstva veća od troškova, koeficijent se odnosi na sve penzije i svaka pojedina penzija utvrđena u skladu sa ovim Zakonom, množi se sa koeficijentom na prethodno utvrđeni način.

Uvidom u dokumentaciju vezano za utvrđivanje koeficijenta za isplatu penzija konstatovano je da nisu propisane procedure utvrđivanja koeficijenta u vezi primjene člana 51. navedenog Zakona. Zaključak o visini koeficijenta Upravni odbor donosio je na osnovu Prijedloga koeficijenta od 1,73 za svaki mjesec (u kojem su navedeni rashodi i procijenjeni prihodi), međutim navedeni dokument nije ovjeren niti potpisan od strane predlagača, a od strane ovlaštene osobe nije se moglo potvrditi da je isti sačinjen na bazi relevantne dokumentacije koja odražava stvarno stanje. Napominjemo da se koeficijent od 1,73 primjenjuje od aprila 2011. godine, a isti je prihvaćen Zaključkom Vlade 485/211 od 29.04.2011. godine, a na osnovu Informacije Federalnog zavoda o opravdanosti povećanja penzija u FBiH u 2011. godini. Obzirom na navedeno ne može se potvrditi da je utvrđivanje isplatnog koeficijenta tokom cijele 2012.godine vršeno u skladu sa zakonskim propisima.

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da se u 2012. godini osiguranicima koji su otišli u penziju izdavala Privremena rješenja o penzionisanju. Navedena rješenja su izdavana osiguranicima koji su otišli u penziju nakon stupanja Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa („Sl.novine FBiH“ br.42/09), kojim je regulisano da registraciju i kontrolu naplate doprinosa vrši Porezna uprava. Do tog momenta M4 obrasci su se predavali kantonalnim/županijskim administrativnom službama (KAS/ŽAS), a od 01.01.2011. godine obrasci MIP – 1023 se predaju Poreznoj upravi. Prema prezentiranoj dokumentaciji, evidencije o uplaćenim doprinosima između Federalnog zavoda i Porezne uprave nisu bile usklađene do završetka revizije. Zbog navedenog su se izdavala Privremena rješenja, kojima, u osnovicu za utvrđivanje visine penzije nisu obuhvaćene 2011. i 2012. godina. Uzimajući u obzir navedeno, nakon izdavanja konačnih rješenja, mogu se očekivati dodatni troškovi penzija zbog retroaktivnog obračuna istih.

Na osnovu prezentirane dokumentacije, nije se moglo potvrditi da su uplaćena sredstva doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje tekućeg mjeseca, za koji se vrši isplata penzija, bila dovoljna za isplatu penzija, zbog čega je Federalni zavod, nedostajući iznos sredstava obezbjeđivao iz uplaćenih sredstava narednog mjeseca. Ovakav način osiguranja sredstava za isplate penzija uticao je na likvidnost Federalnog zavoda. Navedeno se može potvrditi i činjenicom da je u Informaciji o finansijskom stanju Federalnog zavoda, koju su, Upravni odbor i direktor Federalnog zavoda, dana 11.02.2013. godine, uputili Vladi FBiH putem resornog ministarstva, ocijenjeno je da je finansijsko stanje sa aspekta održavanja sadašnjeg nivoa penzija rizično. Da bi se isplatile penzije, već godinu dana se posuđuju sredstva iz narednog mjeseca za isplatu prethodnog mjeseca.

**Obzirom na navedeno ne može se potvrditi da se prilikom utvrđivanja mjesečnog koeficijenta za isplatu penzija u potpunosti postupalo u skladu sa članom 51. Zakona o PIO, odnosno da su za isplatu penzija po utvrđenom koeficijentu bila osigurana sredstva kako na mjesečnom tako i na godišnjem nivou. Takođe se ne može potvrditi da je bilo osigurano praćenje realizacije Finansijskog plana za 2012.godinu, u dijelu da povećanje ili smanjenje prihoda prati povećanje ili smanjenje rashoda, a što je imalo uticaja na iskazani finansijski rezultat na kraju fiskalne godine, a dalje nepoduzimanje aktivnosti, može imati uticaja na finansijski rezultat Federalnog zavoda kao i na obezbjeđenje likvidnosti i redovnu isplatu penzija.**

*Osigurati dosljednu primjenu člana 51. Zakona o PIO kod utvrđivanja isplatnog koeficijenta za obračun i isplatu penzija po Zakonu o PIO. Takođe je potrebno da se propišu procedure za primjenu člana 51. Zakona o PIO,*

*U saradnji sa Poreznom upravom poduzeti aktivnosti na usklađivanju podataka o uplaćenim doprinosima kako bi se pristupilo izradi konačnih rješenja o penzionisanju kojim bi se zamijenila privremena rješenja.*

#### 4.6.2 Rashodi penzija - penzije pod povoljnijim uslovima koje se finansiraju iz Budžeta FBiH

Rahodi penzija pod povoljnijim uslovima koje se isplaćuju iz Budžeta FBiH iskazani su u iznosu od 194.125.397 KM i u odnosu na plan manje su ostvareni za 8.987.535 KM (ili za 4,42%), a u odnosu na prethodnu godinu veći su za 9.735.299 KM (ili za 5,28%). U strukturi rashoda na penzije se odnosi 191.822.109 KM, a na doprinos za zdravstveno osiguranje 2.303.288 KM. Za navedene namjene u Finansijskom planu za 2012. godinu, koji je usaglašen sa Budžetom FBiH za 2012. godinu, planirana su sredstva u iznosu od 206.117.986 KM, a doznačena 194.248.683 KM, odnosno manje je doznačeno 11.869.303 KM. Od ukupnog iznosa doznačenih sredstava iz Budžeta FBiH u 2012. godini, za smanjenje verifikovanog duga iz prethodnog perioda Vlade FBiH prema Federalnom zavodu, doznačeno je 1.400.000 KM.

**Zakonom o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju ostvarenu pod povoljnijim uslovima** („Sl. novine FBiH“ br.42/11), koji je stupio na snagu 13.07.2011. godine, uređeno je potvrđivanje ostvarenog prava na prijevremenu starosnu penziju pod povoljnijim uslovima za korisnike koji su to pravo ostvarili prema uredbama Vlade FBiH o povoljnijem penzionisanju. Zakonom je takođe uređeno da će se sredstva za finansiranje prava korisnika na povoljnije penzionisanje koji su to pravo ostvarili na način i pod uvjetima propisanim Uredbom o povoljnijim uvjetima za sticanje prava na starosnu penziju vojnih osiguranika Vojske Federacije Bosne i Hercegovine (**Uredba I**), Uredbom o povoljnijim uvjetima za sticanje prava na starosnu penziju vojnih osiguranika Vojske Federacije Bosne i Hercegovine (**Uredba II**) i Uredbom o sticanju prava na starosnu penziju pod povoljnijim uvjetima pripadnika bivše Vojske Federalacije Bosne i Hercegovine i državnih službenika i namještenika bivšeg Federalnog ministarstva odbrane (**Uredba III**) i dalje osiguravati na način kako je to regulisano navedenim uredbama. Uredbom I, **regulisano je finansiranje penzija pod povoljnijim uvjetima sa podračuna iz člana 126. Zakona o PIO, koji propisuje da se sredstva za penzijsko i invalidsko osiguranje vojnih osiguranika vode na podračunu nosioca osiguranja i penzije vojnih osiguranika se isplaćuju sa tog računa.** Prema Uredbi I, ako sredstva na podračunu ne budu dovoljna za isplatu penzija, nedostajuća sredstva će se osigurati u Budžetu Federacije BiH. Uredbom II je regulisano da će sredstva za pokriće obaveza nastalih ovom Uredbom osigurati Vlada FBiH, do donošenja odgovarajućeg zakona, a Uredbom III da će se sredstva za isplatu penzije osigurati u Budžetu Federacije BiH i refundirati Federalnom zavodu za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje, sve dok korisnik ne ispuni uvjete za starosnu penziju u skladu sa Zakonom o penzijskom i invalidskom osiguranju, nakon čega će se refundirati samo razlika između iznosa penzije ostvarene po ovoj Uredbi i penzije utvrđene u skladu sa navedenim Zakonom. Izmjenama i dopunama Uredbi II i III („Sl. novine FBiH“, br. 77/09), regulisano je da će se sredstva za pokriće obaveza nastalih u skladu sa uredbama osigurati u iznosu od 50% iz sredstava koja se vode na posebnom podračunu nositelja penzijskog i invalidskog osiguranja (član 126. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju), a 50% potrebnih sredstava osigurat će se u Budžetu Federacije BiH. Ostvarivanje prava na vojnu penziju pod povoljnijim uvjetima, takođe je bilo omogućeno **Zakonom o službi u Vojsci Federacije BiH**, koji je bio na snazi do donošenja Zakona o službi u oružanim snagama BiH, a članom 52. navedenog Zakona, regulisano je da se sredstva potrebna za ostvarivanje navedenih prava, osiguravaju iz doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje vojnih osiguranika iz člana 126. Zakona o penzijsko invalidskom osiguranju.

**Zakonom o službi u oružanim snagama BiH** („Sl. glasnik BiH“ br.88/05) koji se primjenjuje od 01.01.2006. godine, regulisana su prava na penziju vojnih osiguranika pripadnika Oružanih snaga Bosne i Hercegovine. Prema članu 53. navedenog Zakona, sredstva potrebna za ostvarivanje prava vojnih osiguranika iz penzijskog i invalidskog osiguranja, osiguravaju se iz doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje vojnih osiguranika, u skladu sa važećim zakonskim propisima i iz budžeta, a članom 8. Zakona o PIO regulisano je da prava iz penzijskog i invalidskog osiguranja ostvaruju profesionalna vojna lica u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine. Zakonom o dopunama zakona u službi u Oružanim snagama Bosne i Hercegovine („Sl. glasnik BiH“, br.74/10), razlika sredstava za ostvarivanje prava na prijevremenu penziju će se osigurati u Budžetu institucija BiH, a refundirat će se entitetskim fondovima penzijskog i invalidskog osiguranja.

Primjenom navedenih federalnih propisa, finansiranjem prava na penzije pod povoljnijim uvjetima sa podračuna, u skladu sa članom 126. Zakona o PIO, Federalni zavod je utvrdio da su po knjigovodstvenoj evidenciji, sredstva od doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje uplaćena od strane osiguranika Vojske FBiH, evidentirana na podračunu, potrošena sa 01.11.2011. godine, zbog čega je smatrao da se za isplatu ovih penzija sredstva trebaju osigurati u Budžetu FBiH. Iz navedenih razloga je ispostavio fakture za 11. i

12. mjesec 2011. godine u 100% iznosu na teret Budžeta FBiH. O postupanju Federalnog zavoda, Federalno ministarstvo rada i socijalne politike je dostavilo Informaciju Vladi FBiH, koja je istu usvojila 15.02.2012. godine (Zaključak br. 172/2012). Navedenim Zaključkom, Vlada FBiH je zadužila Federalni zavod da, u skladu sa članom 4. Zakona o potvrđivanju prava na prijevremenu starosnu penziju ostvarenu pod povoljnijim uvjetima, ponovo dostavi zahtjeve za refundaciju za 11. i 12. mjesec 2011. godine u kojima će se Budžet Federacije BiH teretiti samo sa 50% iznosom sredstava potrebnim za isplatu penzija po Uredbi II i III. Pozivajući se na propise koji regulišu prava na penzije pod povoljnijim uvjetima, Federalni zavod je, dana 29.02.2012. godine, dostavio Očitovanje na prethodno navedeni Zaključak Vlade FBiH, kojim je izrazio neslaganje u vezi sa korištenjem sredstava sa podračuna u skladu sa članom 126. Zakona o PIO, jer su knjigovodstvena sredstva na podračunu za finansiranje obaveza po navedenim federalnim propisima potrošena. **U Očitovanju je takođe navedeno da se Federalni zavod obratio Ministarstvu odbrane BiH i Ministarstvu finansija i trezora BiH u vezi korištenja sredstava nakon 01.01.2006. godine i da mu je dostavljen odgovor da se sredstva koja su uplaćena po osnovu doprinosa za državnu vojsku mogu isključivo koristiti u međugeneracijskoj solidarnosti za isplatu penzija ostvarenih po Zakonu o službi u Oružanim snagama BiH.** Zbog iskazanog različitog stava povodom finansiranja penzija ostvarenih pod povoljnijim uvjetima i stanja na podračunu iz člana 126. Zakona o PIO, na sastanku održanom 16.03.2012. godine, na kojem su sudjelovali predstavnici Federalnog ministarstva rada i socijalne politike i Federalnog zavoda za MIO/PIO, Federalni zavod je, 21.03.2012. godine, dostavio resornom ministarstvu svoje stajalište, kojim smatra neprihvatljivim stajalište resornog ministarstva, da sredstva od doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje vojnih osiguranika pripadnika Oružanih snaga BiH, koja se knjigovodstveno vode na podračunu u skladu sa članom 126. Zakona o PIO, trebaju služiti za izmirivanje obaveza nastalih isključivo po propisima Federacije BiH, pozivajući se na član 72. Zakona o odbrani BiH („Sl. glasnik BiH“, br 88/05), kojim je regulisano da su entitetske vlade i dalje odgovorne za dugove, zaduženja i ostale obaveze entitetskih ministarstava odbrane nastalih do 01. januara 2006. godine. **Obzirom da Federalni zavod nije postupio po Zaključku Vlade FBiH, kao ni po mišljenju resornog ministarstva, Vlada FBiH je zadužila Federalno ministarstvo, Zaključkom broj 240/2012 od 07.03.2012. godine, da utvrdi Prijedlog autentičnog tumačenja člana 126. Zakona o PIO, koji će Premijer FBiH uputiti Parlamentu FBiH. Iz navedenih razloga i Federalni zavod se obratio Parlamenu FBiH 04.05.2012. godine, kojim je, prije donošenja autentičnog tumačenja člana 126. Zakona o PIO, dao pojašnjenja u vezi navedenog člana i zatražio usmenu raspravu povodom ovog pitanja na odgovarajućim parlamentarnim odborima u oba doma Parlamenta FBiH.**

Dana 23.08.2012. godine dostavljena je Urgencija resornog ministarstva Federalnom zavodu za postupanje po dogovoru kod Premijera Federacije BiH od 25.06. i 02.07.2012. godine, u kojoj se navodi da je postignut dogovor da Federalni zavod izvrši ponovni obračun sredstava za 11. i 12. mjesec 2011. godine i da se izvrši usklađivanje sa planiranim Budžetom FBiH za 2011. godinu, kao i da se dostave korigovani zahtjevi za refundaciju prethodnih 8 (osam) mjeseci tekuće 2012. godine i dalje. Nije prezentiran akt sa sastanaka održanih kod Premijera FBiH, kao ni u vezi čega je postignut dogovor. Ponovna Urgencija resornog ministarstva je uslijedila 19.09.2012. godine, kojom je dat rok Federalnom zavodu od 7 (sedam) dana da dostavi korigovane zahtjeve za refundaciju sredstava za prethodno navedene mjesece, te ukoliko ne postupi po istom, reosorno ministarstvo će obavijestiti Vladu FBiH i poduzeti druge aktivnosti u skladu sa svojim nadležnostima. Uvidom u dokumentaciju, konstatovano je da je Federalni zavod postupio u skladu sa navedenim urgencijama resornog ministarstva, te ispostavio korigovane fakture za navedene mjesece 2011. i 2012. godine i nastavio obračun u skladu sa dostavljenom Urgencijom. Obračun i isplata je izvršena iako prethodno nije dato autentično tumačenje člana 126. Zakona o PIO, od strane Parlamenta FBiH, a isto nije ni prezentirano u momentu obavljanja revizije.

Uvidom u knjigovodstveno stanje podračuna, konsatovano je da su tokom 2012. godine izvršene uplate Federalnom zavodu po osnovu doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje vojnih pripadnika Oružanih snaga BiH (30.009.999 KM), kao i doznaka iz Budžeta BiH (15.893.805 KM). Prema knjigovodstvenoj evidenciji u 2012. godini je sa navedenog podračuna izvršena isplata po osnovu vojnih penzija po Zakonu o službi u Oružanim snagama BiH u iznosu od 15.674.699 KM. Imajući u vidu da je stanje u knjigovodstvenoj evidenciji na podračunu na dan 31.12.2012. godine iskazano u iznosu od 3.936.977 KM, iz navedenog proizilazi da se iz dijela sredstava uplaćenih po osnovu doprinosa vojnih osiguranika sa državnog nivoa, vršila dijelom i isplata penzija pod povoljnijim uslovima po federalnim propisima.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno, kao i uvidom u ostalu prezentiranu dokumentaciju, ne može se potvrditi opravdanost naknadno izvršenog obračuna i isplate vojnih penzija pod povoljnijim uvjetima po federalnim propisima, a posebno uzimajući u obzir prethodno zauzeti stav i dato obrazloženja Federalnog zavoda, Ministarstva odbrane BiH, kao i da od strane Parlamenta FBiH nije dato autentično tumačenje člana 126. Zakona o PIO.

*U saradnji sa resornim ministarstvom, potrebno je poduzeti aktivnosti, da se od strane Parlamenta FBiH obezbijedi autentično mišljenje člana 126. Zakona o PIO, a u cilju dosljedne primjene zakonskih i drugih propisa vezano za način finansiranja penzija ostvarenih pod povoljnijim uslovima.*

**Rashodi po osnovu isplata penzija u skladu sa Zakonom pravima branilaca i članova njihovih porodica** („Sl.novine FBiH“br.33/04) iskazani su u iznosu od 12.191.796 KM. Od stupanja na snagu navedenog Zakona, Federalni zavod donosi privremena rješenja pripadnicima Oružanih snaga koji su pod uvjetima i na način utvrđen federalnim propisima ostvarili status ratnih vojnih invalida, zbog nejasnoća i nedorečenosti odredaba člana 31a i 31b navedenog Zakona u određivanju visine penzije. Federalni zavod je je u prethodnom periodu putem resornog ministarstva u više navrata tražio rješenje ovog pitanja. Dana 23.07.2012. godine Federalni zavod je ponovo uputio resornom ministarstvu Urgenciju-Inicijativu za pokretanje postupka dopune Zakona o pravima branilaca i članova njihovih porodica, u kojoj se navodi da Federalni zavod donosi isključivo privremena rješenja u akontativnom iznosu, u visini najniže penzije, a takođe se navodi da se zbog dužine čekanja na dopunu Zakona, stvaraju sve veća opterećenja u budućnosti po Budžet FBiH, jer će se po donošenju konačnih rješenja morati isplatiti sve razlike u visini penzije od dana ostvarivanja prava. Zaključkom Vlade FBiH br. 1074/12 zaduženo je Federalno ministarstvo za pitanje boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata da, u cilju rješavanja problema u primjeni člana 31a i 31b Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica, hitno sačini i u proceduru usvajanja uputi Zakon o dopuni navedenog Zakona. **Do momenta obavljanja revizije nije prezentirana dokumentacija kojom se potvrđuje da Federalni zavod ima saznanja da je navedeno ministarstvo poduzelo aktivnosti po zaključku Vlade FBiH.**

*Potrebno je u saradnji sa resornim ministarstvom, nastaviti aktivnosti u cilju otklanjanja svih nejasnoća u primjeni člana 31a i 31b, kako bi se otpočelo sa primjenom Zakona o pravima boraca i članova njihovih porodica u potpunosti.*

#### 4.7 Kapitalni izdaci

U skladu sa zakonskim propisima, Federalni zavod je sačinio Plan kapitalnih nabavki za 2012. godinu koji je bio sastavni dio Finansijskog plana Federalnog zavoda za 2012. godinu, koji je usvojen od strane Upravnog odbora, a na koji je saglasnost dao Parlament FBiH 11.01.2012. godine. Uvidom u realizaciju Plana kapitalnih ulaganja za 2012. godinu, konstatovano je da nije izvršena realizacija dijela planiranih ulaganja, ali da su izvršene kapitalne nabavke koje nisu bile planirane navedenim Planom, odnosno za iste nisu obezbjeđena sredstva za realizaciju istih, a koji se odnose na adaptaciju poslovnog prostora KAS Goražde (248.671 KM), izvođenje građevinsko-farbarskih radova i građevinsko zanatskih radova u Središnjoj službi u Mostaru (162.686 KM) i nabavku klima uređaja za server salu u Mostaru i Sarajevu (38.435 KM). Nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdilo da su navedena ulaganja odobrene od strane ovlaštenog organa u fiskalnoj 2012. godini.

**Obzirom na naprijed navedeno ne može se potvrditi opravdanost dijela kapitalnih ulaganja koja nisu planirana i odobrena u fiskalnoj godini u skladu sa procedurom utvrđenom zakonskim i ostalim propisima.**

*Potrebno je da se kapitalna ulaganja u toku fiskalne godine vrše u skladu sa odobrenim Planom kapitalnih nabavki koji je sastavni dio finansijskog plana Federalnog zavoda.*

## 4.8 Imovina

### 4.8.1 Popis imovine

Na dan 31.12.2012. godine Federalni zavod je u finansijskom izvještaju iskazao imovinu u iznosu od 409.600.606 KM, od čega se na novčana sredstva odnosi 83.281.339 KM, kratkoročna potraživanja 210.497.932 KM, kratkoročne plasmane 13.533.475 KM, stalna sredstva 101.664.336 KM i dugoročne plasmane 623.524 KM.

Od ukupnog iznosa neotpisane vrijednosti stalnih sredstava (101.664.336 KM), na vrijednost zemljišta se odnosi 242.934 KM, građevinske objekte 97.096.791 KM, opremu 2.498.923 KM i osnivačka ulaganja u iznosu od 1.825.687 KM. Uvidom u knjigovodstveno stanje stalnih sredstava i izvora stalnih sredstava, na dan 31.12.2012. godine, utvrđeno je da se isto ne slaže za iznos od 157.203 KM. Neslaganje je evidentno također i na početnom stanju, što ukazuje da isto potiče iz ranijeg perioda.

U strukturi potraživanja na potraživanja od Vlade FBiH za isplaćene penzije pod povoljnijim uslovima koje se finansiraju iz Budžeta FBiH se odnosi 188.290.847 KM, potraživanja od pravnih lica u iznosu od 15.263.489 KM, potraživanja po vansudskim poravnanjima 6.943.195 KM i potraživanja od Hercegovačke banke 13.533.475 KM.

Odluku o popisu sredstava, obaveza i potraživanja, zaliha i sitnog inventara u Federalnom zavodu donio je Upravni odbor dana 22.11.2012. godine U skladu sa navedenom Odlukom, imenovana je Centralna popisna komisija, a direktor Federalnog zavoda i direktori administrativnih službi, su rješenjem imenovali broj i sastav popisnih komisija. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da su popisne komisije izvršile popis, sačinile popisne liste i izvještaje o popisu, na osnovu kojih je Centralna popisna komisija sačinila Elaborat o popisu.

Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da je Federalni zavod dostavio 24.01.2012. godine Izvod otvorenih stavki (IOS obrazac) Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike u kojem je iskazao potraživanja od Vlade FBiH u iznosu od 176.421.554 KM iako su ukupna potraživanja od Vlade FBiH iskazana u Glavnoj knjizi, na dan 31.12.2012. godine, 188.290.857 KM, odnosno potraživanja od Vlade FBiH su manje iskazana na IOS obrascu za 11.869.303 KM. Uz IOS obrazac dostavljen je i Pregled potraživanja po osnovu duga za beneficirane penzije kojim se potvrđuje saldo dug u iznosu od 176.421.554 KM po osnovu isplaćenih penzija na dan 31.12.2012. godine, iako isti ne odražava pravo stanje potraživanja od Vlade FBiH, jer je istim obuhvaćena uplata od 04.01.2013. godine u iznosu od 11.869.303 KM. Zbog navedenog smatramo da je Komisija za popis potraživanja i obaveza trebala ukazati na neslaganje iskazanog stanja potraživanja u Glavnoj knjizi i na IOS obrascu i isto navesti u svom Izvještaju kao i u Elaboratu o popisu sredstava, obaveza i potraživanja Federalnog zavoda za 2012. godinu, kojeg je sačinila Centralna popisna komisija.

Na osnovu prezentirane dokumentacije, konstatovano je da je 31.12.2012. godine izvršeno evidentiranje rezultata popisa za 2012. godinu u Glavnoj knjizi, koji se odnose na rashod stalnih sredstava nabavne vrijednosti 178.928 KM, ispravke vrijednosti 172.949 KM i sadašnje vrijednosti 5.979 KM, iako prethodno nije donesena Odluka od strane nadležnog organa o usvajanju Elaborata o popisu i rashodovanju stalnih sredstava. Na osnovu prezentirane dokumentacije konstatovano je da je Federalni zavod sačinio finansijske izvještaje i iste dostavio nadležnim institucijama u zakonskom roku (25.02.2012. godine), a Upravni odbor Federalnog zavoda je donio Odluku tek 18.03.2012. godine. **Zbog navedenog ne može se potvrditi osnovanost evidentiranja rezultata popisa posebno u dijelu evidentiranja rashoda stalnih sredstava, obzirom da prije evidentiranja odnosno predaje godišnjeg obračuna nije donesena odluka od strane ovlaštenog organa.**

*Izvršiti uskladjivanje sredstava i izvora sredstava kako bi isti bili realno iskazani u finansijskim izvještajima u skladu sa Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH,*

*Iskazivanje potraživanja u Izvodu otvorenih stavki (IOS obrascu) vršiti na osnovu iskazanih potraživanja u Glavnoj knjizi Federalnog zavoda u skladu sa zakonskim propisima,*

*Evidentiranje rezultata popisa u knjigovodstvenim evidencijama vršiti na osnovu odluke donesene od strane ovlaštenog organa.*

#### 4.9 IT sistem

Na osnovu prezentirane dokumentacije, konstatovano je da je Federalni zavod poduzimao određene aktivnosti u 2012. godini na implementaciji predloženih budućih rješenja iz studije „Analiza postojećeg stanja i prijedloga razvoja informacionog sistema Federalnog zavoda“, usvojenu Odlukom (br. UOFZ-11/11 od 04.08.2011. godine) Upravnog odbora, kako bi se osigurao princip da je cijeli sistem evidencije, obračun i isplata penzija podržan jednim sistemom a u cilju potpunog eliminisanja rizika da se pravo na penzije ostvaruje pod različitim uslovima i da se spriječi dupliranje troškova razvoja sistema. Prema prijedlogu iz studije uključivanje u integralni sistem Federalnog zavoda će se vršiti u dvije faze u periodu od tri godine kada se planira realizacija iste. U 2012. godini formiran je Tim za upravljanje projektom sa zakašnjenjem od skoro godinu dana, čiji je zadatak provođenje projekta, a što će imati uticaja i na ostale aktivnosti, imajući u vidu da je rok za realizaciju projekta 3 (tri) godine.

U toku revizije nije nam prezentirana kontrolna lista mjesečnog obračuna penzija kreirana poređenjem sličnih podataka nastalih u različitim dijelovima sistema, u svrhu kontrole ulaza i izlaza iz sistema.

Stupanjem na snagu Zakona o jedinstvenom sistemu registracije, kontrole i naplate doprinosa od 01.01.2011. godine, prešlo se na novi način registrovanja poreskih obveznika, koji se vrši u Poreznoj upravi, a podaci se razmjenjuju između Porezne uprave i Federalnog zavoda u skladu sa Protokolom o razmjeni podataka. Obrazac „MIP 1023“ sa podacima o mjesečno obračunatim i uplaćenim doprinosima, nakon provedene kontrole koja se provodi u Poreznoj upravi je dostupan Federalnom zavodu. Iz prezentirane dokumentacije je konstatovano da još uvijek nije postignuta ažurnost isporuke iskontrolisanih „MIP 1023“ obrazaca, što je prvenstveno značajno za osiguranike koji su otišli u penziju u 2012. godini i kojima su izdata privremena rješenja.

*Potrebno je nastaviti aktivnosti na realizaciji studije „Analiza postojećeg stanja i prijedloga razvoja informacionog sistema Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje“ u cilju uspostavljanja jedinstvenog informacionog sistema, kako bi se osiguralo potpuno eliminisanje rizika da se pravo na penzije ostvaruje pod različitim uslovima kao i dupliranje troškova razvoja sistema,*

*Potrebno je poduzeti aktivnosti na izradi kontrolne liste mjesečnog obračuna penzija sa poređenjem sličnih podataka nastalih u različitim dijelovima sistema u svrhu kontrole ulaza i izlaza sistema,*

*Poduzeti potrebne aktivnosti kako bi podaci iz obrasca „MIP-a 1023“, koji se preuzimaju od Porezne uprave, bili iskontrolisani i ažurirani u matičnim evidencijama Federalnog zavoda, kako bi se u procesu uvođenja osiguranika u pravo na penziju obezbijedili potrebni podaci o uplaćenim doprinosima za penzijsko i invalidsko osiguranje, izbjegli dodatni troškovi i moguće pravne radnje proizašle zbog kašnjenja na ažuriranju podataka.*

## **5. KOMENTAR**

Federalni zavod za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje je, u ostavljenom roku, dostavio očitovanje na Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2012. godinu, broj FZ1-05-7-705/13 od 22.05.2013. godine. U navedenom očitovanju data su obrazloženja o razlozima utvrđenih nepravilnosti. Za neke utvrđene nepravilnosti je navedeno da su već otklonjene, a za dio utvrđenih nepravilnosti konstatovano je da su već poduzete aktivnosti i mjere na otklanjanju istih. Pojedine komentare iz očitovanja koji se odnose na broj zaposlenika Federalnog zavoda i naknade Upravnog odbora smo prihvatili i inkorporirali u Izvještaj, a dio komentara za koja nisu data adekvatna obrazloženja niti je priložena relevantna dokumentacija, nismo mogli prihvatiti. Navedeno nije uticalo na izmjenu datog mišljenja, pa ovaj Izvještaj predstavlja konačan Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje za 2012. godinu.

**Rukovodilac**  
**Sektora za finansijsku reviziju**  
**Munib Ovčina, dipl. oec.**

**Voda tima:**  
**Dunja Logo, viši revizor**  
**Član tima:**  
**Adija Babić, mlađi revizor**

**Prilog br. 1.**
**Izvršenje Finansijskog plana Federalnog zavoda MIO/PIO na dan 31.12.2012. godine**
**Iznos u KM**

Red. Broj	Vrsta rashoda	Finansijski plan za 2012. godinu	Rebalans I Povećanje/ /smanjenje	Rebalans II Povećanje/ /smanjenje	Operativni Plan za 2012. godinu (od 3 do 6)	Izvršenje Finansijskog plana za 2012. godinu	Izvršenje Finansijskog plana za 2011. godinu
1	2	3	4	6	7	8	9
<b>I</b>	<b>Tekući izdaci (zbir od 1 do 11)</b>	<b>48.358.996</b>	<b>-3.980.270</b>	<b>-100.000</b>	<b>44.278.726</b>	<b>40.969.876</b>	<b>43.727.684</b>
1.	Bruto plaće i naknade plaća	21.577.500	-1.896.300	0	19.681.200	19.644.525	21.730.764
2.	Naknade troškova zaposlenih	6.160.720	-609.000	0	5.551.720	5.149.379	4.332.720
3.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	2.268.000	-201.470	0	2.066.530	2.065.351	2.426.083
4.	Putni troškovi	348.971	-144.500	-3.000	201.471	141.343	196.591
5.	Izdaci za komunikaciju, komunalne usluge i energiju	10.644.300	-300.000	-9.500	10.334.800	9.537.638	10.323.367
6.	Nabavka materijala i sitnog inventara	766.000	0	-117.500	648.500	396.389	377.903
7.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	145.000	0	0	145.000	104.172	92.064
8.	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	75.000	0	0	75.000	63.127	62.867
9.	Izdaci za tekuće održavanje	284.800	0	0	284.800	153.717	222.504
10.	Osiguranje, bankarske usluge i usluge platnog prometa	1.198.500	-430.000	20.000	788.500	512.215	937.281
11.	Ugovorene i druge posebne usluge	4.890.205	-399.000	10.000	4.501.205	3.202.020	3.025.540
<b>II</b>	<b>Tekući transferi (1+2)</b>	<b>1.719.402.194</b>	<b>-11.849.425</b>	<b>100.000</b>	<b>1.707.652.769</b>	<b>1.691.684.707</b>	<b>1.647.410.407</b>
1.	Tekući transferi pojedincima	1.719.304.194	-11.849.425	0	1.707.454.769	1.691.621.567	1.647.355.337
2.	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	98.000	0	100.000	198.000	63.140	55.070
<b>III</b>	<b>Kapitalni izdaci (1+2)</b>	<b>3.000.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>3.000.000</b>	<b>1.395.189</b>	<b>988.036</b>
1.	Nabavka opreme	1.270.000	0	0	1.270.000	943.851	888.538
2.	Nabavka građevina	1.730.000	0	0	1.730.000	451.338	99.498
	<b>Ukupno rashodi i izdaci (I+II+III)</b>	<b>1.770.761.190</b>	<b>-15.829.695</b>	<b>0</b>	<b>1.754.931.495</b>	<b>1.734.049.772</b>	<b>1.692.126.127</b>
	<b>Višak prihoda nad rashodima</b>	<b>173.724.713</b>					
	<b>Višak rashoda nad prihodima</b>					<b>47.375.298</b>	<b>51.805.469</b>
	<b>Broj zaposlenih</b>					<b>827</b>	<b>869</b>

Prilog br. 2.

**Izvršenje Finansijskog plana Federalnog zavoda MIO/PIO na dan 31.12.2012. godine**
**Iznos u KM**

Red. Broj	Vrsta prihoda	Finansijski plan za 2012. godinu	Rebalans I Povećanje/ /smanjenje	Rebalans II Povećanje/ /smanjenje	Operativni Plan za 2012. godinu (od 3 do 6)	Izvršenje Finansijskog plana za 2012. godinu	Izvršenje Finansijskog plana za 2011. godinu
1	2	3	4	6	7	8	9
<b>I</b>	<b>Porezni prihodi</b>	<b>1.484.000.000</b>	<b>35.082.837</b>	<b>0</b>	<b>1.519.082.837</b>	<b>1.472.013.824</b>	<b>1.464.817.772</b>
1.	Doprinos za socijalno osiguranje	1.484.000.000	35.082.837	0	1.519.082.837	1.472.013.824	1.464.817.772
<b>II</b>	<b>Neporezni prihodi</b>	<b>5.735.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>5.735.000</b>	<b>4.433.460</b>	<b>5.250.948</b>
	<b>Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika</b>	<b>5.155.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>5.155.000</b>	<b>4.049.430</b>	<b>4.728.293</b>
1.	Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	0	0	0	0	76.867	13.623
2.	Ostali prihodi od imovine	5.155.000	0	0	5.155.000	3.967.324	4.714.659
3.	Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	0	0	0	0	5.239	11
	<b>Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga</b>	<b>580.000</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>580.000</b>	<b>384.030</b>	<b>522.655</b>
1.	Prihodi od pružanja javnih usluga	580.000	0	0	580.000	384.030	522.655
<b>III</b>	<b>Tekuće potpore</b>	<b>454.750.903</b>	<b>-224.637.245</b>	<b>0</b>	<b>230.113.658</b>	<b>210.227.190</b>	<b>170.236.150</b>
1.	Tekuće potpore ostalih nivoa vlasti	454.750.903	-224.637.245	0	230.113.658	210.227.190	170.236.150
<b>IV</b>	<b>Kapitalni primici</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>15.788</b>
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0	15.788
	<b>Ukupno prihodi i primici (I+II+III+IV)</b>	<b>1.944.485.903</b>	<b>-189.554.408</b>	<b>0</b>	<b>1.754.931.495</b>	<b>1.686.674.474</b>	<b>1.640.320.658</b>